

Zingen: Psalm 126:1**Gebed****Lezen: Psalm 126****INLEIDING**

De laatste bijeenkomst in dit winterseizoen besluiten we met deze inleiding over Psalm 126, getiteld “Danklied na ballingschap”. Laten we eens teruggaan in de geschiedenis van het volk Israël ten tijde van Samuël, die profeet, priester en richter in Israël was. Hij toog van jaar tot jaar en ging rondom naar Bethel en Gilgal en Mizpa, en hij richtte Israël in al die plaatsen (1 Sam. 7:16). Toen Samuël oud geworden was stelde hij zijn zonen tot rechters over Israël. Het waren Joël en Abia. Zijn zonen wandelden niet in de wegen des Heeren, maar zij neigden zich tot de gierigheid en namen geschenken en bogen het recht. In die omstandigheden kwamen al de oudsten van Israël tot Samuël en zeiden: “Zie, gij zijt oud geworden en uw zonen wandelen niet in uw wegen; zo zet nu een koning over ons om ons te richten, gelijk al de volken hebben.” Met al de volken bedoelden ze de heidense volken rondom Israël. Dit woord was kwaad in de ogen van Samuël en hij bad de HEERE aan. De HEERE antwoordde Samuël om te luisteren naar de wens van het volk, want zij hadden Samuël niet verworpen maar de HEERE, dat Hij geen Koning over hen zou zijn. In 1 Sam. 8 kun je die geschiedenis lezen. Saul wordt door Samuël tot koning gezalfd met een oliekruid (1 Sam. 10:1), terwijl David later met een hoorn wordt gezalfd. De oliekruid is een teken van broosheid, terwijl de hoorn een teken van kracht is. Later zal de HEERE bij monde van de profeet Hosea doen uitroepen: “Het heeft u bedorven, o Israël, want in Mij is uw hulp. Waar is uw koning nu? Dat hij u behoude in al uw steden. En uw rechters, waar gij van zei: Geef mij een koning en vorsten? Ik gaf u een koning (Saul) in Mijn toorn en nam hem weg in Mijn verbolgenheid.” (Hosea 13:9-11). Saul wordt in 1040 v.C. tot koning gezalfd over de twaalf stammen.

Op het einde van zijn koningschap, nadat hij de waarzegster te Endor heeft bezocht, waarbij zij een boze geest in de gedaante van Samuël door haar duivelskunsten heeft doen opkomen, komen zijn drie zonen om in de strijd tegen de Filistijnen. Saul berooft zichzelf van het leven door in zijn zwaard te vallen (1 Sam. 31:4). Het is één van de drie zelfmoorden van verworpenen die beschreven staan in de Bijbel, naast de zelfmoord van Achitofel, de raadsheer van David, en Judas Iskariot die de Heere Jezus verraden heeft. Al tijdens Saul’s koningschap wordt David tot koning gezalfd. Hij wordt in 1010 v.C. koning te Hebron en 7 jaar later te Jeruzalem. In 970 v.C. wordt zijn zoon Salomo koning over de twaalf stammen. Echter in 1 Kon. 10 wordt beschreven dat Salomo vele vreemde vrouwen liefhad, van die volken waarvan de HEERE gezegd had tot de kinderen Israëls: “Gijlieden zult tot hen niet ingaan en zij zullen niet tot u inkomen; zij zouden zekerlijk uw hart achter hun goden neigen.” De HEERE vertoornde Zich tegen Salomo omdat hij zijn hart geneigd had van de HEERE, de God Israëls, Die hem tweemaal verschenen was. Het koninkrijk zal gescheurd worden. Eén deel zal aan zijn knecht Jerobeam, de zoon van Nebat, gegeven worden (10 stammen) en een ander deel (1 stam te weten Juda, waar ook een deel van Benjamin en Simeon toe behoorden) aan zijn zoon Rehabeam, om Zijns knechts Davids wil en om Jeruzalems wil dat de HEERE verkoren heeft. Zie 1 Kon. 11:32 en de kanttekeningen. Toch mocht Salomo als wonder van vrije genade ingaan in de vreugde zijns Heeren. De apostel Petrus betuigt: “Want de profetie is voortijds niet voortgebracht door den wil eens mensen, maar de heilige mensen Gods, van den Heiligen Geest gedreven zijnde, hebben ze gesproken.” (1 Petrus 1:21). Salomo is van deze zonde bekeerd, blijkens zijn getuigenis in Prediker 7:26: “En ik vond een bitterder ding dan de dood: een vrouw, welker hart netten en garen, en haar handen banden zijn; wie goed is voor Gods aangezicht, zal van haar ontkomen; daarentegen de zondaar zal van haar gevangen worden.” Ook voor Salomo mocht gelden: “Ik zal U eeuwig loven, omdat Gij het gedaan hebt.”

Het koninkrijk is gescheurd. Onder de tien stammen wordt geen godvrezende koning meer gevonden. Tijdens Hosea worden de tien stammen naar Assyrië weggevoerd na de val van Samaria. Dat vindt plaats in het jaar 722 v.C. Diverse profeten hebben Israël gewaarschuwd. Denk aan Elia ten tijde van Achab, maar ook Hosea, Micha, Amos, Jesaja en Jeremia. Bij de profeet Jeremia

willen we wat langer stilstaan. De profeet Jeremia heeft geprofeteerd ten tijde van Josia, koning van Juda, totdat voleindigd werd het elfde jaar van Zedekia, zoon van Josia, koning van Juda, totdat Jeruzalem gevankelijk werd weggevoerd in de vijfde maand van het jaar 587 v.C. (Jer. 1:3). Jeremia heeft gewaarschuwd tegen Israëls ontrouw. Hij heeft gewaarschuwd tegen de priesters. Die de wet handelden kenden de HEERE niet (Jer. 2:8). De herders overtraden. De profeten profeteerden door Baäl, en wandelden dingen na die geen nut doen. Toch zeiden ze: “Ik ben niet verontreinigd, ik heb de Baäls niet nagewandeld (Jer. 2:23)”, en dat terwijl de ongerechtigheid van het volk en de priesters voor het aangezicht van de HEERE getekend was. Ze kenden hun ongerechtigheid niet (Jer. 3:13). Ze kenden niet wat de profeet Jeremia wel kende: “Zekerlijk, nadat ik bekeerd ben, heb ik berouw gehad, en nadat ik mijzelf ben bekendgemaakt, heb ik op de heup geklopt; ik ben beschaamd, ja, ook schaamrood geworden, omdat ik de smaadheid mijner jeugd gedragen heb.” (Jer. 31:19). Hoe is dat bij ons? Weigeren ook wij schaamrood te worden vanwege onze val in Adam, vanwege onze ongerechtigheden, wat allemaal rebelle is tegen de drie-enige God? Denken ook wij dat het allemaal wel meevalt en dat wij de afgoden niet aan de hand houden? Laten we onze wegen eens doorzoeken. Doorzoek uzelf nauw, ja, doorzoek nauw, gij volk dat met geen lust bevangen wordt (Zef. 2:1). Jeremia preekt door. Hij roept op tot bekering: “Besnijdt u den HEERE en doet weg de voorhuiden uws harten.” (Jer. 4:4). Het onheil dreigt, waarbij Nebukadnezar met een leeuw wordt vergeleken die is opgekomen uit zijn haag: de verderver der heidenen is opgetrokken en uitgegaan uit zijn plaats om het land van Juda te stellen in verwoesting en de steden te verstoren zodat er niemand in wone (Jer. 4:7). Jeremia moet het uitklagen: “O mijn ingewand, mijn ingewand; ik heb barenswee, o wanden mijns harten; mijn hart maakt getier in mij; ik kan niet zwijgen; want gij, mijn ziel, hoort het geluid der bazuin en het krijgsgerei.” (Jer. 4:19). Jeremia zag het oordeel voor zijn ogen voltrekken. Er was niemand die recht deed. En of zij al zeggen: Zo waarachtig als de HEERE leeft; zo zweren zij toch valselijk (Jer. 5:2).

Ook weer een toepassing naar ons. Wij kunnen de naam van de Heere op onze lippen nemen en toch valselijk zweren. We kunnen zelfs valselijk bekeerd zijn (Jer. 3:10). Dan zijn we niet van Adam afgesneden en in Christus ingelijfd. Dan zijn we niet verlost door de toegerekende gerechtigheid van Christus, door het geschonken geloof ontvangen. Dan weten we niet van de verlossing door recht uit het geestelijke Babel van de zonde (Jes. 1:27). Dan zijn we wel godsdienstig, meelevende leden, actief in het verenigingswerk, en leven voor de buitenwereld onberispelijk. We noemen ons wel zondig, omdat we nu eenmaal niet volmaakt zijn. En zo menen we het te kunnen wagen op weg en reis naar de eeuwigheid, en menen we rechtvaardig voor God te staan, zonder in waarheid door God tot God bekeerd te zijn. We houden de zonden in de rechterhand en de Bijbel in de linkerhand. We wandelen rechts op de brede weg, menende op de smalle weg te lopen. Jeremia had ook met zulk een volk te doen. Hij had ook met valse profeten te maken als Pashur, de zoon van Immer, de priester (Jer. 20:1), of met de valse profeet Hananja die profeteerde dat de HEERE het juk van de koning van Babel na 2 jaren zou verbreken (Jer. 28:3). Jeremia had geprofeteerd dat het 70 jaren zou duren. Maar het zal geschieden als de zeventig jaren vervuld zijn, dan zal Ik over den koning van Babel en over dat volk, spreekt de HEERE, hun ongerechtigheid bezoeken, mitsgaders (alsook) over het land der Chaldeeën, en zal dat stellen tot eeuwige verwoestingen (Jer. 25:12). De profeet Jeremia sprak, gedreven door de Heilige Geest, tot Hananja: “De HEERE heeft u niet gezonden, maar gij hebt gemaakt, dat dit volk op leugen vertrouwt.” (Jer. 28:15).

Laten we eens de lijnen doortrekken naar onze dagen. Wat wordt er niet verkondigd door vele leugenprofeten op vele kansels om het volk op leugen te doen vertrouwen? Vrede, vrede en geen gevaar. Men verkondigt met Hananja dat het juk zo zwaar niet is en dat het licht verbroken wordt. Men heeft de verlossing al in de mond, voordat men in waarheid schuldenaar voor God geworden is en een welgevallen heeft gekregen aan de straffingen van hun ongerechtigheid (Lev. 26:41). Men is nog nooit op het plekje van de moordenaar aan het kruis gekomen, of met de stokbewaarder onder God terecht gekomen. Ze zijn nog nooit, net als Saulus, van het paard van hun eigen ik afgeworpen in het stof voor God. Ze zijn nog nooit aan de zijde Gods gevallen met de inleving van het hart: Uw doen is rein, Uw vonnis gans rechtvaardig. Men is zo verlost, zonder dat men kan verklaren hoe men verlost is geworden, hoe met Christus ontvangen heeft als Gave Gods. Er wordt tegenwoordig

geleerd dat de kennis van de zonde door het Evangelie is, en zo maakt men van het Evangelie een nieuwe wet. De kennis van de zonde en de ongerechtigheden is echter door de wet (Rom. 3:20). Het Evangelie is de blijde boodschap, de Balsem uit Gilead, die de zonde en schuld uitwist, door het bloed van de Heere Jezus Christus. Als dat bloed wordt toegepast aan je ziel, dan ziet de HEERE in Christus een zwarte bruid aan als een reine maagd. Dan ben je waarlijk vrijgemaakt van de zonde en een dienstknecht der gerechtigheid (Joh. 8:36, Rom. 6:18,22, Rom. 7:6, Gal. 5:1). Mogen we dat genadewonder kennen?

Laten we toch vasthouden (en dat doen Gods kinderen door genade) aan de ware bediening van Wet en Evangelie, vloek en zegen, dood en leven, zonde en genade, zoals ook Hanna mocht getuigen: De HEERE doodt en maakt levend, doet ter helle nederdalen en eruit opkomen (1 Sam. 2). Thomas Boston spreekt in de Viervoudige Staat over de twaalf slagen van de wet. Er is wat nodig om een mens met de strop van zelfveroordeling om de hals, zijn hoofd op het blok te laten leggen, zodat hij zijn leven gans en al verliest (Ps. 22:30, Matth. 16:25). Want alleen in die weg zal hij zijn leven behouden, door Hem die de Behouder des levens is, de Heere Jezus Christus. Een vreemde verkondiger als Hananja gaan we dan niet meer volgen, want Gods kinderen horen de stem van de goede Herder, en een vreemde zullen ze geenszins volgen (Joh. 10:4-5), al kunnen ze wel eens betoverd worden door valse leraren (Gal. 3:1). We krijgen dan geestelijke oren om op te merken door de Geest der onderscheiding. Doch de geestelijke mens onderscheidt wel alle dingen, maar hij zelf wordt van niemand onderscheiden (1 Kor. 2:15). Merken we die klanken op in de prediking? Smeek toch om ontdekkend licht van de Heilige Geest, Die in al de waarheid leidt.

Jeremia mag vanaf hoofdstuk 30 profeteren van de verlossing uit Babel. Want zie, de dagen komen spreekt de HEERE, dat Ik de gevangenis van Mijn volk Israël en Juda wenden zal, zegt de HEERE; en Ik zal hen wederbrengen in het land, dat Ik hun vaders gegeven heb, en zij zullen het erfelijk bezitten. Jeremia profeteert van de lichamelijke verlossing uit Babel en de geestelijke verlossing door Christus, alsmede de genade en zegeningen die God aan Zijn kerk zal bewijzen, niettegenstaande haar grote ellenden, benauwdheden, breuken en wonden. Maar Gods onweder zal blijven over de goddelozen (Jer. 30:23). In hoofdstuk 31 mag Jeremia verder profeteren over de verlossing uit de gevangenis: "Zie, Ik zal hen aanbrengen uit het land van het noorden (Babel) en zal hen vergaderen van de zijden der aarde (waar de tien stammen waren weggevoerd); onder hen zullen zijn blinden en lammen, zwangeren en barenden tezamen; met een grote gemeente zullen zij herwaarts wederkomen. Zij zullen komen met geweën, en met smekingen zal Ik hen voeren; Ik zal hen leiden aan de waterbeken, in een rechten weg, waarin zij zich niet zullen stoten; want Ik ben Israël tot een Vader, en Efraïm, die is Mijn eerstgeborene." (Jer. 31:8-9). Deze tekst mag ook worden toegepast op de gehele Kerk van God, uit de Joden en de heidenen. Ze zullen allen in een rechte weg gevoerd worden, naar de zaligmakende leer van het Evangelie. Eén Heere, één geloof, één doop (Ef. 4:5). Enerlei hart, enerlei weg (Jer. 33:39).

Jeremia moet op Gods bevel een akker kopen, neemt er getuigen bij, maakt een koopbrief en zegel daarvan, en geeft die te bewaren in een aarden vat als teken dat de Joden uit Babel zullen komen (Jer. 32:1-15). "Drie zijn er Die getuigen in den hemel: de Vader, het Woord en de Heilige Geest; en deze Drie zijn één (1 Joh. 5:7)". God de Vader die Zich een volk verkoren heeft, God de Zoon Die het verlorene zaligt en God de Heilige Geest Die het verdorvene wederbaart. "Drie zijn er die getuigen op de aarde: de Geest, en het water, en het bloed; en die drie zijn tot één (1 Joh. 5:7-8)". De meerdere Jeremia, de Heere Jezus Christus heeft de vrijkoopbrief met Zijn eigen bloed ondertekend. Zo zeker zal Zijn volk verlost worden uit het diensthuis der zonde. Het is een schat die Gods volk in aarden vaten heeft, opdat de uitnemendheid der kracht zij Godes en niet uit ons (2 Kor. 4:7). Is dat geen wonderlijke brief? Die brief wordt aangereikt aan een schuldig volk dat door eigen schuld in het geestelijke Babel terecht gekomen is, en dat naar recht, omdat we de HEERE in ongeloof verworpen hebben en de duivel geloofd die de vader der leugenen is. En dan toch nog menen Gode een dienst te doen, net als de Joden die door Jeremia beschuldigd werden van valsheid en bedrog? Wat hebben we ware ontdekking door de Heilige Geest nodig. Want in die weg wordt het Evangelie ontsloten. Wat verborgen is moet geopenbaard worden. Zo moet Christus ons geopenbaard worden: Zie, hier ben Ik. Hij komt door gesloten deuren heen. Hij komt door harde stenen harten heen die met de

hamer van Gods Woord te morzel geslagen worden (Jer. 23:29). Hij heeft een uitgewerkte zaligheid voor een uitgewerkte zondaar, die alleen nog maar de hel voor ogen ziet als verdiende plaats. Maar voor zulke helwaardigen gaat het nog eeuwig meevallen. Christus is gekomen om de geschonden eer Zijns Vaders te herstellen en om te zoeken en te zaligen wat verloren is. Zijn wij al een verloren zoon of dochter geworden? Dat zijn we van nature allemaal, maar zijn we het ook, als de verloren zoon, in de inleving geworden? Van deze verloren zoon staat opgetekend: “Want deze mijn zoon was dood en is weder levend geworden; en hij was verloren en is gevonden. En zij begonnen vrolijk te zijn.” (Lukas 15:24). Zijn we ook gevonden als een verloren zoon of dochter?

Jeremia profeteert ook van de ondergang van Babel. Zo zegt de HEERE: “Zie, Ik zal een verdervenden wind opwekken tegen Babel, en tegen degenen die daar wonen, in het hart van degenen die tegen Mij opstaan. Vliedt uit het midden van Babel en redt een iegelijk zijn ziel; wordt niet uitgeroeid in haar ongerechtigheid; want dit is de tijd der wrake des HEEREN, Die haar de verdienste betaalt.” (Jer. 51:1,6). Zelfs tijdens de ballingschap in Babel liet de HEERE nog de profeet Ezechiël getuigen, maar zoals het volk voor de wegvoering Jeremia niet geloofde, geloofde ze na de wegvoering Ezechiël niet. Toch gaat de HEERE door, niet om enige waardigheid in het volk, maar omdat Hij Zijn raad volvoert (Hand. 4:28). Babel was een gouden beker in de hand des HEEREN. Nebukadnezar is door de HEERE gebruikt om Zijn rechtvaardige oordelen over de Joden, en over de wereld uit te voeren.

Even een zisprong naar een ander Babel. In onze dagen wordt de toren van Babel (Gen. 11) weer opgericht. Het gebouw van het Europees Parlement is gebaseerd op afbeeldingen van de toren van Babel. In Brussel staat een beeld van de hoer op het beest (Openb. 17:3). Lees eens het artikel over Eurobabel op www.franklinterhorst.nl met betrekking tot de gang van zaken in Europa¹. De Heere Jezus betuigt in Openb. 18:4: “En ik hoorde een andere stem uit den hemel, zeggende: Gaat uit van haar, Mijn volk, opdat gij aan haar zonden geen gemeenschap hebt, en opdat gij van haar plagen niet ontvangt.” De tegenwoordige “christelijke politiek” neemt deel aan dit Eurobabel, waaronder ook de SGP. Het verkeren in Eurobabel is echter geen ballingschap, maar een zaak van vrijwilligheid. De SGP organiseert zelfs reizen naar het Eurobabel. Hoe komt dat toch? Men zegt zelfs dat Europa een wettige overheid is, dus een politiek orgaan wat boven de landsregering staat. De SGP gaat zelfs naar het Europese Hof (VRM) inzake de uitspraak van de Hoge Raad over het VN-Vrouwenverdrag. We groeien steeds meer naar een politieke unie toe in Europa. Het gaat stapje voor stapje. Is samenwerking dan verkeerd? Dat zeg ik niet. Zeker in de handel is dat toegestaan, dat gebeurde ook ten tijde van David en Salomo. Maar de soevereiniteit van Nederland steeds meer opgeven, en naar een politieke unie toegroeien, terwijl het land geboren is door de weeën van de tachtigjarige oorlog heen, is regelrechte vijandschap tegen God en Zijn handelen. We nemen veel te veel kritiekloos over van deze of gene zonder het te toetsen aan het Woord van God. Ds. P. Zandt heeft altijd gewaarschuwd tegen de gang van zaken die zich nu steeds meer voor onze ogen voltrekt. Zoek het maar na op www.digibron.nl. De HEERE is echter geen ledig toeschouwer! HIJ zal alles wat uit de zondige mens is afbreken zoals bij de toren van Babel, het Babel van Nebukadnezar en het Babylon der zonde.

De ondergang van al deze Babels profeteert ons dat Christus Triomfator is. Door Zijn lijden en sterven heeft Hij getriomfeerd over zonde, graf, hel, dood en duivel. Voor de Zijnen is de zonde verzoend, de schuld betaald, de duivel verpletterd, het graf begraven en de dood verslonden tot overwinning (1 Kor. 15:54). Na deze uitgebreide inleiding op deze Psalm komen we nu aan bij het danklied na de ballingschap. Het is nodig om vanuit de lichamelijke verlossing uit Babel lijnen te trekken naar de geestelijke verlossing van de zonde, dood, duivel en graf.

¹ Leerzaam artikel over Europa, de eenwording, de roomse kerk. Ook een blad als “In het spoor” waarschuwt voor de gevaren die de eenwording van Europa met zich meebrengt. Neem er nota van!

A *Is de HEERE de gevangenen Sions wederbracht, waren wij gelijk degenen die dromen. (vers 1)*

De nadruk ligt allereerst op het werk van de HEERE. Hij is het die de gevangenen wederbracht. De verlossing uit Babel is Zijn werk. Jeremia mocht daarvan getuigen, maar hij kon het volk niet verlossen. Zo zijn Gods knechten maar middeltjes in de hand van de HEERE om Zijn Woord te proclameren. Om de bazuin van Wet en Evangelie aan de mond te zetten. De vrucht is afhankelijk van het werk van een drie-enig God in de ziel. Doden zullen horen de stem van de levende God, en die ze gehoord zullen hebben zullen leven, al ware zij gestorven (Joh. 5:25, Joh. 11:25). Wie brengt de HEERE weder? Gevangenen Sions. Er worden geen vrije mensen verlost, maar gevangenen. Dat is een volk wat in de boeien van de duivel zit, dat zijn gebonden in de kuil waar geen water is (Zach. 9:11). Wanneer een sterke gewapende zijn hof bewaart, zo is al wat hij heeft in vrede (Lukas 11:21). Door eigen schuld zijn we gevangenen van de duivel geworden. We doen enkel zonde omdat we zonde zijn. Welnu, zo'n volk gaat de HEERE op Zijn tijd verlossen van deze banden. Hij gaat ze wederbrengen uit het diensthuis der zonde, door het rechthuis naar het wijnhuis (Hooglied) en dan als laatste reis naar het Vaderhuis met de vele woningen. Jeremia profeteert: "En Ik zal de gevangenis van Juda en de gevangenis van Israël wenden, en zal hen bouwen als in het eerst. En Ik zal hen reinigen van al hun ongerechtigheid, met dewelke zij tegen Mij gezondigd hebben; en Ik zal vergeven al hun ongerechtigheden, met dewelke zij tegen Mij gezondigd, en met dewelke zij tegen Mij overtreden hebben. En het zal Mij zijn tot een vrolijken naam, tot een roem en tot een sieraad bij alle heidenen der aarde, die al het goede zullen horen dat Ik hun doe; en zij zullen vrezen en beroerd zijn over al het goede en over al den vrede, dien Ik haar beschik (Jer. 33:7-9)." Dat volk, dat verlost wordt, is gelijk degenen die dromen. Ze kunnen het van blijdschap niet geloven. Jeremia (33:11) spreekt van de stem der vrolijkheid en der blijdschap, de stem van de bruidegom en de stem van de bruid, de stem dergenen die zeggen: Looft de HEERE der heirscharen, want de HEERE is goed, want Zijn goedertierenheid is in der eeuwigheid. Dat volk heeft Psalm 136 gezongen. Dat Gods goedertierenheid eeuwig is. Laten we twee verzen van deze Psalm zingen, vers 23 en 24:

Die in onzen lagen stand
Ons genadig bood de hand;
Want Zijn gunst, alom verspreid,
Zal bestaan in eeuwigheid.

Die ons, onder 't leed gebukt,
Heeft uit 's vijands macht gerukt;
Want Zijn gunst, alom verspreid,
Zal bestaan in eeuwigheid.

T *oen werd onze mond vervuld met lachen, en onze tong met gejuich; toen zeide men onder de heidenen: De HEERE heeft grote dingen aan dezen gedaan. (vers 2)*

De tekst begint met "toen". Dat wijst op een tijdstip, en dat er ook wat aan vooraf gegaan is. Het wederbrengen is er aan voorafgegaan. Daarna werd hun mond vervuld met lachen en hun tong met gejuich. Wat moeten we onder dit lachen verstaan? Het is geen ijdel lachen zoals de mens dat nogal eens doet en waarvan de prediker zegt: "Tot het lachen zeide ik: Gij zijt onzinnig; en tot de vreugde: Wat maakt deze?" (Pred. 2:2). Wat hier bedoeld wordt is een geestelijk lachen. Een voorbeeld vinden we bij Abraham in Genesis 17:17: "Toen viel Abraham op zijn aangezicht en hij lachte; en hij zeide in zijn hart: Zal een die honderd jaar oud is, een kind geboren worden; en zal Sara, die negentig jaar oud is, baren?" De kanttekeningen zeggen hierbij: te weten niet uit twijfeling, gelijk Sara, Gen. 18:12, maar uit verwondering en blijdschap, sterk in het geloof zijnde, en ten volle vertrouwend, dat God hetgeen Hij beloofd had, kon en zou volbrengen. Zie Rom. 4:19, 20, 21. De Heere Jezus zegt in de zaligsprekingen: "Zalig zijt gij, die nu hongert; want gij zult verzadigd worden. Zalig zijt gij, die nu weent; want gij zult lachen." (Lukas 6:21). Dus aan geestelijk lachen gaat geestelijk wenen vooraf. Het wenen, waarvan hier wordt gesproken, is het lijden om Christus' wil van Gods kinderen. We kunnen het ook betrekken op de droefheid naar God die een onberouwelijke bekering tot zaligheid werkt. Dat is een evangelische droefheid die Gods kinderen beoefenen door de Heilige Geest. Denk aan het wenen van Petrus na zijn verloochening van de Heere Jezus. De tong werd vervuld met gejuich. De tong mocht worden gebruikt om de HEERE groot te maken. De mond en de tong werden vervuld door de HEERE. Het is het werk van de Heilige Geest Die de mond en de tong losmaakt. De tong die tegen de HEERE, tegen Zijn Gezalfde en tegen Zijn profeten is uitgevaren als een vuur uit de hel (Jakobus 3), wordt nu gebruikt om de lof Gods te bejubelen. Zelfs de heidenen kunnen de grote

dadens Gods niet ontkennen. We zien dit ook als de twee verspieters bij Rachab de hoer komen en als zij vermeldt wat ze gehoord hebben over de grote dadens Gods zoals de uittocht uit Egypte en het verbannen van de koningen der Amorieten, Sihon en Og (Joz. 2:10-11). Wat de HEERE werkt kan dus niet verborgen blijven. De stenen zouden zelfs gaan spreken (Luk. 19:40).

***D*e HEERE heeft grote dingen bij ons gedaan; dies zijn wij verblijd. (vers 3)**

Het volk mag nu betuigen dat de HEERE grote dingen bij "ons" gedaan heeft, en dat ze daarom verblijd zijn. Ze hebben het persoonlijk ondervonden. Ze waren erbij toen de HEERE dit deed. Ze hebben het niet van horen zeggen. Hier ligt alweer zo'n onderwijs in, want de HEERE werkt altijd op het voorwerpelijke aan. Men spreekt wel eens van voorwerpeijk onderwerpelijke prediking. Dat betekent dat de leer des geloofs (voorwerp) onderwerpelijk moet worden (bevindelijk). Door het geloof wordt men dan gericht op het Voorwerp, dat is de Heere Jezus Christus. Als de HEERE grote dingen werkt in het persoonlijk leven, naar lichaam en ziel beide, dan zijn we verblijd. Dan komt er een roemen in de Heere alleen (1 Kor. 1:31). Wat blijdschap smaakt mijn ziel, wanneer ik voor U kniel (Ps. 26:8 berijmd).

***O* HEERE, wend onze gevangenis, gelijk waterstromen in het zuiden. (vers 4)**

Hier bidt het volk om wending van hun gevangenis. Maar hun gevangenis was toch al gewend? Ze waren toch al verlost? Ze waren toch verblijd? Matthew Henry schrijft hierbij: "Deze verzen zien voorwaarts naar de zegeningen, die nog ontbraken. Zij, die uit de gevangenschap waren gekomen, waren nog in moeite en benauwdheid, zelfs in hun eigen land, (Neh. 1:3), en velen waren nog in Babel. Daarom verheugden zij zich met beving, en droegen zij de grieven op het hart, die nog hersteld moesten worden. Laat hen, die teruggekeerd zijn naar hun eigen land, ontheven worden van de lasten, waaronder zij nog zuchten. Laat het hart van hen, die nog in Babel zijn gebleven, opgewekt worden, zoals het onze er toe opgewekt werd, om gebruik te maken van de vrijheid, die hun toegestaan is." Het begin van een zegen is een aanmoediging voor ons om te bidden om de voltooiing ervan. En zolang wij hier in deze wereld zijn, zullen wij nog altijd reden hebben om te bidden, zelfs dan als ons de meeste reden is gegeven tot lofzegging. En als wij zelf vrij en in voorspoed zijn, dan moeten wij onze broederen niet vergeten, die in moeite en onder bedwang zijn. Het samenbrengen van hen, die nog in gevangenschap waren, met hun broederen, die waren wedergekeerd, zou aan beide zijden even welkom wezen als waterstromen welkom zouden wezen in landen, die ver in het zuiden gelegen zijnde, dor en dorstig waren. Als koud water op een vermoeide ziel zou deze goede tijding uit dit verre land wezen, Spr. 25:25." Ook in het leven van Gods kinderen wendt de HEERE gedurig gevangenschappen. Denk aan Job: "En de HEERE wendde de gevangenis van Job, toen hij gebeden had voor zijn vrienden; en de HEERE vermeerderde al hetgeen Job gehad had tot dubbel zoveel." (Job 42:10). Gevangenschappen van ellenden, benauwdheden en beproevingen worden afgewisseld met verlossingen. De HEERE zal Zijn volk niet begeven en niet verlaten. Wat een wonder als dat ervaren mag worden.

***D*ie met tranen zaaien, zullen met gejuich maaien. (vers 5)**

De kanttekeningen schrijven hierbij: "Dit zijn de woorden der Joden, die voor kort uit de Babylonische gevangenis gekomen waren. Alsof zij zeiden: Wij die ten tijde der Babylonische gevangenis met tranen gezaaid hebben, zullen hierna met vreugde maaien, verheugd zijnde vanwege onze verlossing uit Babel." In dit vers zien we een belofte dat het zaaien onder tranen, een maaien met gejuich zal baren. Tranen worden verbonden met zaaien en gejuich wordt verbonden met maaien. Hier tegenover staat dat die onrecht zaait, moeite zal maaien (Spr. 22:8, Gal. 6:8). Mijn gedachten gaan uit naar de gelijkenis van de zaaier in Mattheüs 13. De zaaier die onder tranen het Woord des koninkrijks zaait. De Apostel betuigt het: alsof God door ons bade, laat u met God verzoenen. Predikers die vermanen onder tranen (Hand. 20:31). Er zal een oogst komen op dat zaaien. Dat hoeven de dienstknechten Gods niet altijd zelf mee te maken zoals de Heere Jezus zegt in Joh. 4:38: "Ik heb u uitgezonden om te maaien hetgeen gij niet bearbeid hebt; anderen hebben het bearbeid, en gij zijt tot hun arbeid ingegaan." Ook geldt in het leven van Gods kinderen dat er veel droefheid is. Zalig zijn die treuren, want zij zullen vertroost worden. God zal alle tranen van hun ogen

afwissen (Openb. 7:17, 21:4). Dat zal zo volkomen worden afgewist dat er geen spootje van tranen meer te zien zal zijn, zoals dat in het natuurlijke wel is als de tranen worden afgeveegd.

Deze tekst kunnen we bovenal toepassen op hetgeen de Apostel schrijft van de Heere Jezus in Hebr. 5:7: "Die in de dagen Zijns vleses, gebeden en smekingen tot Dengene Die Hem uit den dood kon verlossen, met sterke roeping en tranen geofferd hebbende, en verhoord zijnde uit de vreze, .." Christus zal zaad zien (Jes. 53:10). De oogst van gezaligden wordt binnengehaald.

***D*ie het zaad draagt dat men zaaien zal, gaat al gaande en wenende; maar voorzeker zal hij met gejuich wederkomen, dragende zijn schoven. (vers 6)**

Hier wordt gesproken over de landman die het zaad draagt in de zaadzak en het uitstrooit over het geploegde veld. Hij gaat al gaande en wenende. Maar hij zal een rijke oogst ontvangen, uitgebeeld met het dragen van zijn schoven. Het zal onder gejuich worden binnengehaald. Diverse lijnen kunnen getrokken worden. De ballingen verklaarden wat hun ondervinding was in de verzen 5 en 6, en wat de uitkomst was. Na het zure komt het zoet. Daarvan mochten ze rijkelijk getuigen. Dächsel tekent hierbij aan: "Die het zaad draagt, dat men zaaien zal, gaat al gaande en wenende, doet geen stap voorwaarts zonder te wenen (2 Sam. 3:16; 15:30), omdat, hoe goed en vruchtbelovend het zaad is, hij moet vrezen, dat het tevergeefs zal uitgestrooid worden vanwege de dorheid en onvruchtbaarheid van de grond; maar voorzeker zal hij met gejuich wederkomen, dragende zijn schoven, door welke zijn hopeloosheid beschaamd werd. De profeet wil het voortdurende door het herhalen van een woordje aantonen, daar hij zegt: "zij gaan, zij gaan," want er komt geen einde aan het wenen, voordat wij in de groeve zijn geborgen, hoewel nu en dan een korte tijd wordt gegeven om zich te herstellen. Zolang gij, mijn ziel, nog in het Babel van deze wereld moet leven en dwalen, zo weet, dat het u nog veel tranenzaad zal kosten; het kost tranen van boete, zoals bij David, Petrus en de grote zondares; het kost tranen vanwege uw ambt, als bij David, Jeremia, Paulus, ja bij Christus zelf; het kost tranen van gebed als bij David, wie zijn tranen bijna tot een spijszaken waren geworden; het kost tranen van lijden en van medelijden. Wordt onder dat alles echter niet verdrietig, de vreugdevolle oogst maakt toch alles weer goed. Gelijk onder het zaad moet verstaan worden, wat ieder tot het opbouwen van het Godsrijk bijdraagt, en onder de garven de heilzame vrucht, die daaruit voortkomt, daar God boven bidden en denken daartoe de wasdom geeft. Nog heerlijker dan aan deze zijde van het graf zal deze verandering van wenen in verblijden aan de andere zijde worden ervaren; het hier uitgezaaide met tranen bevochtigde zaad zal daar tot wonderbaar heerlijke garven worden zijn. In de hete luchtstroken zaait de landman dikwijls bij het uitblijven van de regen met grote moeite, zonder hoop. Maar de regen komt (Ps. 126:4) en het wordt alles geheel anders dan hij gevreesd had. Zo is het altijd in het rijk Gods... Hier ziet gij, o discipel des Heeren! een beeld van uw tegenwoordige arbeid en toekomstige zegen. Gij zaait misschien in tranen, gij doet uw plicht te midden van vervolging, droefheid, ziekte, pijn en zorg; gij werkt in de kerk en men heeft uw arbeid niet opgemerkt, doch de dag zal komen, wanneer gij in vreugde zult maaien; overvloedig zal uw oogst zijn en groot uw vreugde in de Heere. Het is onwettigbaar zeker, dat de Heere een onafwijsbaar verband heeft gelegd tussen zaaien en maaien, d.i. dat het maaien afhangt van de wijze, waarop men zaait. Op geestelijk gebied zijn de ware tranen, die van eigen zwakheid, van schuldgevoel en verootmoediging. Dit is tevens het "in hope" zaaien. Wie met tranen zaait, verwacht het maaien niet van zichzelf, maar van de Heere God, die Zijn kracht in de zwakheid van de Zijnen volbrengt."

Slot
Wat heeft deze Psalm een rijke inhoud. Wat zijn er vele lessen te trekken die betrekking hebben op het leven der genade die Gods kinderen ondervinden. We hebben het dan over de eerste verlossing uit de geestelijke gevangenis. Dat is de dood van de oude mens, waarvan de apostel Paulus betuigt in Rom. 6:6: "Dit wetende, dat onze oude mens met Hem gekruisigd is, opdat het lichaam der zonde tenietgedaan worde, opdat wij niet meer de zonde dienen." Maar wat moeten Gods kinderen gedurig verlost worden van vele gevangenissen ten gevolge van het lichaam der zonde wat ze met zich mee torst tot haar laatste snik toe in dit ondermaanse tranendal vanwege onze val in Adam. Maar ook vanwege vervolgingen en benauwdheden, of van de strikken waar ze

weer in terecht kan komen, of van aanvechtingen, of van het brengen onder het juk van de wet ten gevolge van valse predikers, zodat ze moet uitroepen: “O God, verlos Israël uit al zijn benauwdheden.” (Ps. 25:25). Mogen wij dit danklied aanheffen en weten van onze verlossing uit het geestelijke Babel, of van nadere weldaden door de Heere bewezen en toegepast aan onze ziel? We hebben het al eerder aangehaald: Zalig die treuren, want zij zullen vertroost worden. Het is alles vrucht van Christus’ lijden en opstanding. Uw vrucht wordt uit Mij gevonden zegt de Heere Jezus. Het danklied na de ballingschap heeft Christus verworven, en door Zijn Geest past Hij dat toe. Guido de Bres geeft in artikel 23 een heerlijk getuigenis dat onze rechtvaardigmaking bestaat in de vergeving der zonden en toerekening der gehoorzaamheid van Christus. Wij geloven dat onze gelukzaligheid gelegen is in de vergeving onzer zonden om Jezus Christus’ wil, en dat daarin onze rechtvaardigheid voor God begrepen is; gelijk David en Paulus ons leren, verklarende *de gelukzaligheid des mensen te zijn, dat God hem de rechtvaardigheid zonder werken toerekent*. En dezelfde apostel zegt *dat wij om niet, of uit genade gerechtvaardigd zijn, door de verlossing die in Christus Jezus is. AMEN*.

Zingen: Psalm 126:2

Vragen

1. Wat is de betekenis van ballingschap?
2. Wat was de oorzaak van de ballingschap van de Joden naar Babel?
3. Wat is de oorzaak van onze geestelijke ballingschap?
4. Europa en het vergelijk met Babel. Hoe komt het toch dat we hier geen gevaar in zien?
5. Men zegt wel “dromen zijn bedrog”. Is dat altijd zo?
6. Men zegt wel “lachen is gezond”. Welk lachen is dat ten diepste? De HEERE wordt ook gezegd te lachen in Psalm 2:4 en de rechtvaardigen in Psalm 52:8, Spr. 1:26. Wat betekent dat? Wat is beter, te treuren of te lachen?
7. Blijft Gods werk verborgen?
8. Wat wil vers 4 zeggen?
9. In vers 5 en 6 wordt gesproken over zaad, zaaien, tranen, gaan en wenen, maaien en juichen. Welke betekenissen heeft dit? Laten we eens Mattheüs 13:1-43, Joh. 12:24-25, 1 Kor. 15:35-38 lezen.
10. Wanneer kunnen we een waar danklied aanheffen?

Zingen: Psalm 126:3

Dankgebed